

práva voliti si, jestliže i naň vina padá; dlužno tudíž v takovém případě vedle předpisu § 1304 o. o. z. míti zření k tomu, na koho padá větší vina, protože teprve po té lze určit poměrnou náhradu vlastníkovu patřící; je-li tedy specifikant nepoměrně více vinen, nedozná právo volby vlastníkovy žádné ujmy; je-li ale jeho vina převážná, jest to jen slušno, aby se ponechal výběr tomu, čím podíl představuje vyšší hodnotu.

5. § 416 o. o. z. jedná o tom případě, upotřebí-li se cizí hmoty jenom na opravení věci, a ustanovuje, že tu připadne cizí hmota vlastníku věci hlavní a tento jest povinen, předešlému vlastníkovu cenu věci užité zapraviti dle toho, jednal-li bezelstně neb obmyslně. Zde nemáme vlastní specifikace v přesném a původním slova smyslu; předpokládá specifikace vznik nové věci; avšak v případě § 416 nesdělává se cizí material k tomu účelu, aby se z něho zhotovil nový výrobek, nýbrž má jedině sloužiti k opravení nebo doplnění předmětu, který dle svého celého objemu jest již samostatným; cizí material přejde tedy ve věc hlavní; jest však hledě k hlavní věci pouze nepoměrně méně cenným než tato, i souhlasí tudíž zákonné ustanovení § 416 se závěrečnou větou § 415 úplně, poněvadž § 415 dává právo vybrati si tomu, čím podíl za víc stojí. Kdežto však závěrečné ustanovení § 415 vylučuje všelikou vinu na obou stranách, hledí § 416 na bezelstný nebo obmyslný úmysl specifikantův a dle toho řídí se také jeho povinnost k náhradě. Viz Randovo Právo vlastnické, Praha, IV. vyd. str. 83 a násl.

Spis konečný a řeč konečná (ve starém řízení soudním).

Podáním dupliky jest spor ukončen a k řešení zralým.

I. Výjimkou však smí soud v řízení písemném povoliti žalobci podání spisu konečného, pakli uvedl žalovaný v duplice své nové okolnosti nebo průvody (§ 55 ob. ř. s.). Ve spisu konečném mohou od žalobce uvedeny býti nové sice, však jen takové okolnosti a průvody, které bezprostředně ku vyvrácení v duplice uvedených novot slouží (§ 57).

II. V řízení ústním označuje § 26 repliku, jako totožnou s řečí konečnou, jak zejména ze znění § 26 jasně na jevo vychází: »O odpovědi žalovaného má žalobce k replice neb řeči konečné býti připuštěn«; rovněž označuje § 27 dupliku v ústním řízení jakožto »řeč nákonečnou«; vzdor tomu dovoluje se tímž způsobem jako v řízení písemném žalobci, aby podal zvláštní řeč konečnou po podané duplice, žalovanému pak řeč nákonečnou.

Soudní řád neobsahuje žádného speciálního ustanovení, zda i v řízení ústním žalobce má k podání řeči konečné zapotřebí zvláštního povolení či nikoli; praxe však v řízení ústním zvláštního nějakého svolení nevyžaduje; tím méně vyžaduje se zvláštního svolení v řízení stručném a v řízeních zvláštních; než povaha a duch řízení summárního s sebou přináší, že může soudce proti každé rozvlácnosti zakročiti a tudíž i řeč konečnou a nákonečnou od případu k případu vyloučiti.

Spis notářský viz Notářství.

Spis obžalovací viz Obžaloba v řízení trestním.

Spisovatel viz Právo autorské, Smlouva nakladatelská a Tisk a právo tiskové.

Spisovna.

I. Část všeobecná.

Spisovna jest pomocný úřad, který uschovává spisy a vede seznamy o nich. Spisovny jsou zavedeny u soudů, dále u politických úřadů státních